

Shrnutí

Disertační práce se zabývá zhodnocením procesu deinstitucionalizace péče o ohrožené děti v České republice v kontextu jejich výchovně vzdělávacích potřeb, zájmů a práv. Práci v této oblasti lze považovat za jedinečnou z toho důvodu, že nebylo do současnosti pohlíženo na problematiku různorodostí pohledu vědních oborů, kterými jsou pedagogika, psychologie, speciální pedagogika, sociální pedagogika a sociální práce.

V teoretické části jsem část snažení věnoval analýze a deskripci zmíněných vědních oborů, které se vztahují k problematice ohroženého dítěte a souvisejících jevů, které se podílejí na utváření osobnosti ohroženého dítěte. Teoretická část práce je rozdělena do pěti kapitol, které využívají jako opory české i zahraniční odborné zdroje. První kapitola se zabývá možnými teoretickými koncepty, které by se mohly dotýkat právě ohroženého dítěte a jeho vývoje v souvislosti s transformací systému péče o ohrožené děti s deinstitucionalizačním charakterem; kapitola druhá se zabývá popisem a podobou ohrožených rodin, dětí a jejich legislativním vymezením; kapitola třetí se zabývá současně preferovaným směřováním systému a procesem deinstitucionalizace včetně legislativních opor systému péče; kapitola čtvrtá se zabývá charakteristikou možného ohrožení dětí sociální povahy, které je koncipováno v návaznosti na možné podoby vlivů a dopadů na vývoj osobnosti dítěte v souvislosti s výchovou a vzděláváním ohrožených dětí; kapitola pátá se zabývá charakteristikou institucí, které se podílejí na zabezpečení péče o ohrožené děti, včetně vlivů a dopadů na děti v souvislosti se současným směřováním a realizací systému.

Empirická část disertační práce je založena na kvalitativním šetření. Cílem šetření je zjištění pohledů vybraných pracovníků v systému péče o ohrožené děti na proces transformace systému s akcentem na vlivy a dopady deinstitucionalizace výchovné péče pro ohrožené děti. Zjištění je dále komparováno s odbornými zdroji a výsledky jsou interpretovány. Výzkum poukázal na nesrovnalost legislativních opatření v péči o ohrožené děti, která je dána sníženou spoluprací a nepropojeností legislativy a metodických opor mezi rezorty, které se na péči podílejí. Tato opatření se pak zásadním způsobem pozitivně, ale i negativně podílejí na vývoji osobnosti ohroženého dítěte.

Summary

Dissertation thesis deals with an evaluation process of care deinstitutionalization of endangered children in the Czech Republic in the context of their pedagogical educational needs, interests, and rights. The thesis in this area can be considered as unique since the variety of problems from the view of scientific disciplines such as pedagogy, psychology, special pedagogy, social pedagogy, and social work has never been applied yet.

In the theoretical part, I analyzed and described already mentioned scientific disciplines, that are related to the problems of endangered child and associated phenomenon, which participates in endangered child personality formation. The theoretical part is divided into five chapters, where Czech and foreign expert sources are used. The first chapter deals with possible theoretic concepts, that could affect the endangered child and its development in connection with the transformation of endangered child care system with deinstitutionalization character; the second chapter pursues the description and form of endangered families, children, and their legislative demarcation; the third chapter looks into both, preferred heading of the system and process of deinstitutionalization including legislative support of care system; the fourth chapter follows up the characteristics of possible children's danger of social character, which is framed in connection to a possible form of influence and impact on children's character development in connection to upbringing and education of endangered children; the fifth chapter deals with institutions characteristics, that participate in care provision of endangered children, including the influence and impact on children in relation to current aim and realization of the system.

The empirical part of the thesis is based on qualitative research. The research goal is to find out the point of view of selected workers in the care system of endangered children on the process of system transformation with the accent on the influence and impact on deinstitutionalization of pedagogical care of endangered children. The findings are further compared to expert sources and the results are interpreted. The research has shown the inconsistency of legislative measures in the care of endangered children, which is determined by reduces cooperation and legislative disconnection and methodical support between the departments, that participate in care. These measures essentially participate positively, but even negatively in the development of endangered child character.